

te provenuskøn indgår dog ikke effekten af, at efterspørgslen efter dagpasning skønnes at vokse med ca. 6.000 pladser. Nettodriftsudgiften hertil beløber sig skønsmæssigt til ca. 380 mio. kr. Dette skøn er behæftet med betydelig usikkerhed og er formentlig i den lave ende, idet der ikke er taget højde for anlægsudgifter.

#### 11. Samfundsøkonomiske virkninger

Ud over forslaget's provenuvirkninger, jf. ovenfor, vil der være omfattende, men meget usikre, strukturelle virkninger, som påvirker samfundsøkonomien.

De strukturelle virkninger omfatter en række forskellige, hver for sig store og usikre virkninger:

- På langt sigt kan der fremkomme en positiv virkning på arbejdsudbuddet på ca. 0,7 pct. i kraft af primært lavere marginalsat.
- I kraft af en lille reduktion af rentefradragets skatteværdi og en reduktion af skatten på positiv kapitalindkomst (dog ikke for personer med stor formue) påvirkes den private opsparing positivt, men effekten er begrænset. I modsat retning trækker dog stigningen i pensionstillægget og den skattemæssige udvidelse af SP-ordningen.
- I den forholdsvis lange indfasningsperiode vil erhvervsinvesteringerne påvirkes negativt i kraft af asymmetrien mellem skatteværdien af fradrag for investeringen og den højere beskatning af den fremtidige indtjening. Investeringsniveauet kan over en periode på 8 år blive påvirket negativt med 5-10 pct. På længere sigt er effekten begrænset, men forøgelsen af den marginale beskatning af virksomhedernes overskud ekskl. renter til 37 pct. rummer øget risiko for, at internationalt orienterede virksomheder fravælger investeringer i Danmark.
- Der må forventes et betydeligt fald i kurserne på danske aktier, bl.a. fordi overskuddsdelen af arbejdsgiverbidraget belaster afkast af allerede foretagne investeringer. Størrelsesordenen er usikker, men kan andrage op til 100 mia. kr.
- Størst usikkerhed hersker der omkring tidshorisonten for nedvæltning af løndelen af arbejdsgiverbidraget i lønnen. Uden særlige og succesrige bestræbelser på koordinering af den samlede løndannelse i en lang periode, kan forringelser af konkurrenceevnen dæmpe beskæftigelsen overgangsvist med 1-1½ pct. eller op til 30-35.000 personer.

Den langsigtede virkning på beskæftigelsen er samlet set positiv i kraft af øget arbejdsudbud, men i indfasningsperioden kan især lavere erhvervsinvesteringer og forringet konkurrenceevne afdæmpe beskæftigelsen betydeligt. I modsat retning, men i mindre omfang, trækker den finanspolitiske stimulans fra underfinansieringen af forslagene. Underfinansieringen og den overgangsvise afdæmpning af beskæftigelsen kan medføre en betydelig belastning af offentlige finanser og gæld.

#### Virkninger på arbejdsudbuddet

Et fald i den gennemsnitlige marginalsat på 3,7 pct.point for de fuldt eller delvist beskæftigede vil bidrage til at øge arbejdsudbuddet på langt sigt via den gennemsnitlige arbejdstid. Effekten kan med betydelig usikkerhed<sup>4)</sup> svare til ½ pct., hvilket kan sammenlignes med en stigning i arbejdsindsatsen fra ca. 15.000 fuldtidspersoner.

Skatteændringerne – herunder beskæftigelsesfradraget – vil endvidere påvirke erhvervsdeltagelse og strukturell ledighed. Effekten kan andrage knap 4.000 fuldtidspersoner. En yderligere effekt på ca. 2.000 personer kan fremkomme som følge af de samlede virkninger af børnepakken, som styrker den økonomiske gevinst ved erhvervsdeltagelse i forhold til en situation med barselsdagpenge og hjemmepasning.

Den samlede virkning på arbejdsudbuddet, kan omregnes til en stigning på ca. 0,7 pct., svarende til arbejdsindsatsen fra godt 20.000 fuldtidsbeskæftigede. Den samlede størrelsesorden svarer til en vurdering udarbejdet af Arbejdsbevægelsens Erhvervsråd. Effekten vil være lidt mindre i fald erhvervsinvesteringerne også på sigt afdæmpes.

#### Virkninger på husholdningernes opsparing og boliginvesteringer

Forslaget medfører, at skatteværdien af negativ kapitalindkomst (rentefradraget) nedsættes med 3,3 pct.enheder fra 33,3 pct. i en gennemsnitskommune inkl. kirkeskat til 30,0 pct. En lavere skatteværdi af rentefradraget vil bidrage til at øge den private opsparing. Det skyldes særligt, at det lavere rentefradrag via højere nettoydelse på ejerboliger bidrager til at dæmpe væksten i kontantpriserne og dermed den private formue.

Forslaget om at fjerne skattestoppet for ejendomsværdiskatten vil indebære en vis yderlige-

<sup>4)</sup> Jf. »Fordeling og Incitamenter«, Finansministeriet, juni 2002.